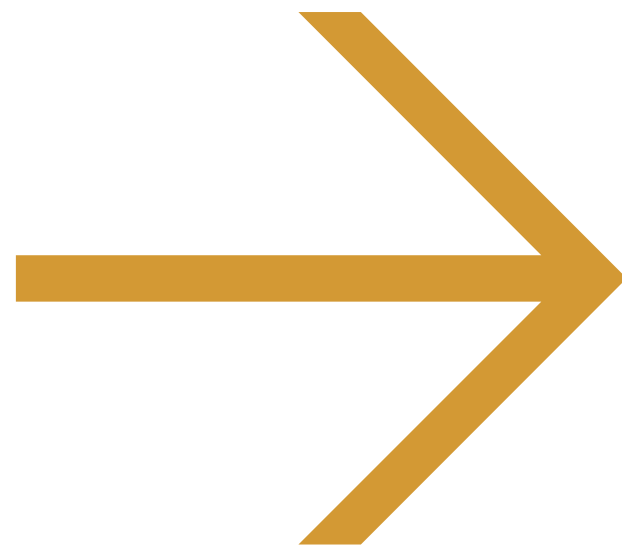

‘Kyoto en een toekomstig klimaatregime; de stand van zaken’

Edwin Koekkoek
Symposium Bos en Kyoto, 11 januari 2006

Inhoud

- UNFCCC
- Kyoto Protocol
- Uitkomst Montreal
- Hoe nu verder ?

UNFCCC

1992 - Rio de Janeiro: het Klimaatverdrag

- Ook geratificeerd door VS en Australië
- Geen concrete doelstellingen per land

UNFCCC

- Artikel 2 van het Klimaatverdrag: *“Ultimate objective of this Convention and any related legal instruments ... achieve ... stabilization of greenhouse gas concentrations in the atmosphere at a level that would prevent dangerous anthropogenic interference with the climate system. Such a level should be achieved within a time-frame sufficient to allow ecosystems to adapt naturally to climate change, to ensure that food production is not threatened and to enable economic development to proceed in a sustainable manner.”*
- “Common but differentiated responsibilities”
- Monitoring en rapportage
- Nationale en regionale emissiereductieprogramma’s
- Geen nalevings- en handhavingssysteem
- Steun aan ontwikkelingslanden, o.a. technologieoverdracht, capacity building, adaptatie
- Industrielanden gezamenlijk in 2000 stabiliseren op niveau 1990 – is niet gelukt

Kyoto Protocol

In 1997 - het Kyoto Protocol

- Eerste stap richting de ultimate objective van het Klimaatverdrag
- 5.1 % reduction of GHG in industrielanden
- Geeft veel flexibiliteit – ontworpen door VS
  - ✓ in 2008-2012 met als basisjaar 1990 (of 1995 voor F-gassen)
  - ✓ Annex A: 6 gassen CO₂, CH₄, N₂O, HFK's, PFK's, SF₆
  - ✓ Annex B (Article 3): EU –8%; VS –7%; Jap, Can –6%;
  - ✓ Kyoto mechanisms:
    - International Emissions Trading
    - Joint Implementation
    - Clean Development Mechanism
  - ✓ Landgebruik en bosbouw

Kyoto Protocol

- VS: “Kyoto is dead” – VS en Australië doen niet mee
- Lange tijd onzekerheid – in 2004 ratificeert ook Rusland
- 16 februari 2005 treedt Kyoto Protocol in werking – meer dan 150 landen
- Ook China, India, Brazilië zijn Partij - echter geen doelstellingen
- Internationale markt komt op gang:
  - ✓ Europees emissiehandelssysteem van start in 2005 – CO₂ krijgt een prijs
  - ✓ CDM – eerste kredieten zijn uitgegeven
  - ✓ Vanaf 2008 ook JI en Kyoto-emissiehandel
- Systeem van monitoring en rapportage, naleving

→ Uitkomst Montreal

Montréal 2005

- 11e bijeenkomst onder Klimaatverdrag – COP11 – incl. VS
- 1ste bijeenkomst onder Kyoto Protocol – MOP1 – excl. VS
- Canadese voorzitter wilde voortgang m.b.t.:
  - ✓ **I**mplementation – aannname Marrakesh Akkoorden – Naleving – JI-comité
  - ✓ **I**mprovement – verbetering CDM (incl. financiering) – CCS - adaptatie – fondsen
  - ✓ **I**nnovation – de toekomst

Uitkomst Montreal

Klimaatbeleid na 2012 – 3 sporen:

- artikel 3.9 van het Kyoto Protocol:
  - ✓ Proces verdere verplichting industrielanden na 2012
  - ✓ Werkgroep die aan iedere COP/MOP rapporteert
  - ✓ “aim to complete its work” zo spoedig mogelijk
  - ✓ “no gap between the first and second period”
- artikel 9.2 van het Kyoto Protocol (review op COP/MOP2):
  - ✓ Conclusies van de voorzitter - wordt nu al mee begonnen
- proces onder het Klimaatverdrag:
  - ✓ Non binding dialoog (without prejudice to future negotiations / commitments)
  - ✓ Long-term cooperative action
  - ✓ Vier workshops in twee jaar – rapporteren terug naar COP/MOP2 en 3
- (consultaties Russisch voorstel om vrijwillige doelstellingen makkelijker te maken)

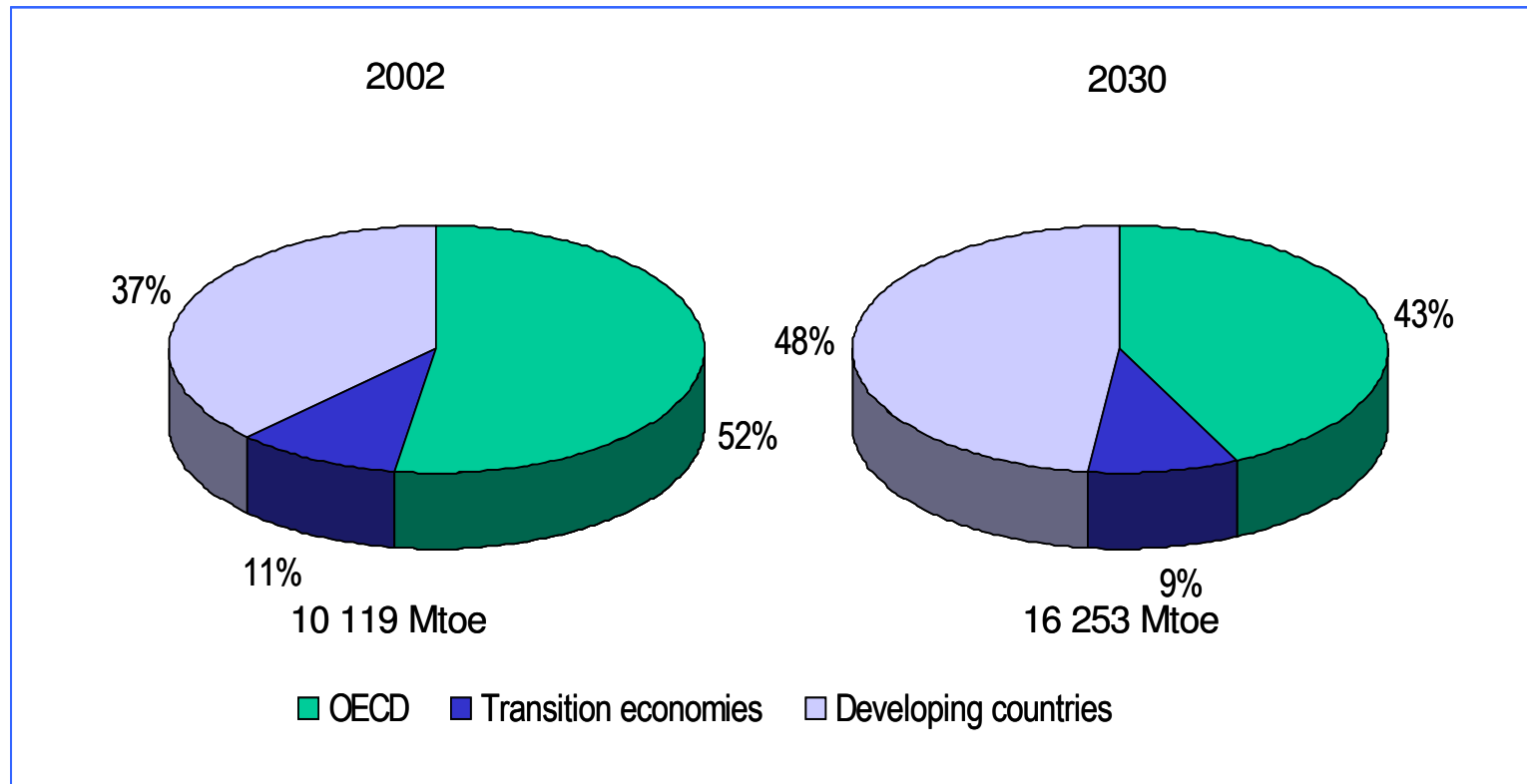

Hoe nu verder?

Ontwikkelingslanden gaan meer uitstoten dan industrielanden (IEA)

Hoe nu verder?

- 2007 vierde IPCC assessment rapport
- Dialoog onder klimaatverdrag
- Verbreding onder Kyoto Protocol
- Multi stage approach – “common but differentiated responsibilities”
- Adaptatie
- Parallele klimaatprocessen die uiteindelijk UNFCCC moeten “voeden”
- Mainstreaming: energie, technologische ontwikkeling, luchtverontreiniging
- Uiteindelijke EU doel:
  - ✓ Voorkomen van meer dan 2 graden temperatuurstijging
  - ✓ Wereldwijde emissies pieken in de komende 2 decades
  - ✓ Gevolgd door afname van tenminste 15%-50% in 2050
  - ✓ De ontwikkelde landen 15-30% in 2020 en 60-80% in 2050
  - ✓ Zoveel mogelijk landen, sectoren, mitigatieopties

Nog veel te doen...

Wat is de rol van bossen binnen het huidige systeem en, belangrijker, wat is de rol van bossen in een toekomstig systeem ?

Een bron aan informatie op www.unfccc.int

Bedankt !!!